

I

(Teisėkūros procedūra priimami aktai)

DIREKTYVOS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA (ES) 2016/2102

2016 m. spalio 26 d.

dėl viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) formuojantis skaitmeninei visuomenei, naudotojams atsiranda naujų galimybių naudotis informacija ir paslaugomis. Informacijos ir paslaugų teikėjai, kaip antai viešojo sektoriaus institucijos, vis aktyviau naudojami internetu, kad galėtų kurti, kaupti ir teikti labai įvairią visuomenei būtiną informaciją ir paslaugas internetu;
- (2) šios direktyvos kontekste prieinamumas turėtų būti suprantamas kaip principai ir metodai, kurių turi būti laikomasi projektuojant, kuriant, prižiūrint ir atnaujinant interneto svetaines ir mobiliąsias programas, kad jos būtų prieinamesnės naudotojams, visų pirma neįgaliesiems;
- (3) sparčiai augančioje skaitmeninių produktų ir paslaugų prieinamumo didinimo rinkoje veikia įvairūs ekonominės veiklos vykdytojai, kaip antai kuriantys interneto svetaines arba programinės įrangos priemones, skirtas kurti, administruoti ir bandyti tinklalapius ar mobiliąsias programas, kuriantys naudotojo programinę įrangą, kaip antai žiniatinklio naršykles, bei susijusias pagalbines technologijas, diegiantys sertifikavimo paslaugas bei teikiantys mokymus;
- (4) kaip pabrėžta 2010 m. gegužės 19 d. Komisijos komunikate „Europos skaitmeninė darbotvarkė“, viešosios valdžios institucijos turėtų prisidėti prie interneto turinio rinkų kūrimo. Vyriausybės gali skatinti turinio rinkas teikdamos viešojo sektoriaus informaciją skaidriomis, veiksmingomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis. Tai yra svarbus galimos novatoriškų interneto paslaugų plėtos šaltinis;

⁽¹⁾ OL C 271, 2013 9 19, p. 116.

⁽²⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2016 m. liepos 18 d. Tarybos pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje). 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

- (5) kelios valstybės narės yra priėmusios priemones, grindžiamas tarptautiniu lygmeniu taikomomis prieinamų interneto svetainių dizaino gairėmis, tačiau tose priemonėse dažnai nurodomi skirtingos tų gairių redakcijos ar skirtingas atitikties joms lygis, arba nacionaliniu lygmeniu yra nustačiusios techninius skirtumus prieinamų interneto svetainių atžvilgiu;
- (6) tarp prieinamų interneto svetainių, mobiliųjų programų ir susijusios programinės įrangos bei technologijų teikėjų yra daug mažųjų ir vidutinių įmonių (toliau – MVĮ). Tokiems teikėjams, visų pirma MVĮ, trūksta paskatų imtis verslo veiklos už savo nacionalinių rinkų ribų. Dėl nevienodų prieinamumo specifikacijų ir taisyklių valstybėse narėse teikėjų konkurencingumui ir augimui trukdo papildomos išlaidos, kurias jie patirtų kurdami su žiniatinklio prieinamumu susijusius tarpvalstybinius produktus bei paslaugas ir jais prekiaudami;
- (7) dėl ribotos konkurencijos interneto svetainių, mobiliųjų programų ir susijusių produktų bei paslaugų pirkėjai brangiai moka už paslaugų teikimą arba yra priklausomi nuo vieno teikėjo. Teikėjai dažnai pirmenybę teikia nuosavybinių standartų variantams, todėl kyla kliūčių užtikrinant vėlesnį naudotojo programinės įrangos sąveikumo mastą ir universalią prieigą prie interneto svetainių ir mobiliųjų programų turinio visoje Sąjungoje. Dėl nacionalinių taisyklių susiskaidymo ribojama nauda, kurią būtų galima gauti su nacionaliniais ir tarptautiniais partneriais dalijantis prisitaikymo prie visuomeninių ir technologinių pokyčių patirtimi;
- (8) nustačius suderintą sistemą, interneto svetainių ir mobiliųjų programų kūrimo ir plėtojimo pramonei turėtų susidaryti mažiau kliūčių veikti vidaus rinkoje, o su interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumu susijusius produktus ir paslaugas perkančių viešojo sektoriaus institucijų ir kitų subjektų išlaidos turėtų sumažėti;
- (9) šia direktyva siekiama užtikrinti, kad viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainės ir mobiliosios programos taptų prieinamesnės remiantis bendrais prieinamumo reikalavimais. Siekiant pašalinti vidaus rinkos susiskaidymą, būtina suderinti nacionalines priemones Sąjungos lygmeniu, remiantis prieinamumo reikalavimais, dėl kurių susitarta, taikomais viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainėms ir jų mobiliosioms programoms. Tai sumažintų neapibrėžtumą, su kuriuo susiduria interneto svetainių kūrėjai, ir skatintų sąveikumą. Taikant technologijų atžvilgiu neutralius prieinamumo reikalavimus, nebus trukdoma diegti inovacijas ir jos net gali būti skatinamos;
- (10) be to, nacionalinių priemonių suderinimas turėtų padėti Sąjungos viešojo sektoriaus institucijoms ir įmonėms gauti ekonominės ir socialinės naudos dėl interneto ar judriojo ryšio paslaugų teikimo platesniam piliečių ir vartotojų ratui. Tai turėtų padidinti vidaus rinkos potencialą produktams ir paslaugoms, susijusioms su interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumu. Su tuo susijęs rinkos augimas turėtų leisti įmonėms prisidėti prie ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo Sąjungoje. Stiprinant vidaus rinką, investicijos Sąjungoje turėtų tapti patrauklesnės. Viešojo sektoriaus institucijoms būtų naudingas pigesnis su žiniatinklio prieinamumu susijusių prekių tiekimas ir paslaugų teikimas;
- (11) platesnė prieiga prie viešojo sektoriaus paslaugų interneto svetainėse ir mobiliosiose programose būtų naudinga piliečiams; jie gautų paslaugas ir informaciją, palengvinančias jų kasdienį gyvenimą ir padedančias jiems naudotis savo teisėmis visoje Sąjungoje, visų pirma savo teise laisvai judėti ir gyventi Sąjungos teritorijoje, savo įsisteigimo laisve ir savo laisve teikti paslaugas;
- (12) atitinkamai ratifikavusios ir sudariusios Jungtinių Tautų neigaliųjų teisių konvenciją, priimtą 2006 m. gruodžio 13 d. (toliau – JT konvencija), dauguma valstybių narių ir Sąjunga prisiėmė išpareigojimus, imdamosi tinkamų priemonių, užtikrinti neigaliesiems lygiai su kitais asmenimis prieigą prie, *inter alia*, informacinių ir ryšių technologijų ir sistemų, rengti ir skleisti visuomenei prieinamų objektų ar jai teikiamų paslaugų prieinamumo būtiniausius standartus ir gaires bei stebėti, kaip jie įgyvendinami, ir skatinti naujų informacijos ir ryšių technologijų ir sistemų, įskaitant internetą, prieinamumą neigaliesiems, bei išsipareigojo nesiimti jokių veiksmų ar praktikos, kurie būtų nesuderinami su ta Konvencija, ir užtikrinti, kad valdžios institucijos ir įstaigos veiktų pagal jos nuostatas. JT konvencijoje taip pat nurodyta, kad gaminių, aplinkos, programų ir paslaugų dizainas turėtų visiems žmonėms suteikti galimybes kuo platesniu mastu jais naudotis ir tam neturėtų reikėti pritaikymo ar specializuoto dizaino. Toks „universalus dizainas“ taip pat turėtų apimti pagalbinius įrenginius, skirtus konkrečioms neigaliųjų grupėms, kai tai yra būtina. Pagal JT konvenciją prie neigaliųjų priskiriami asmenys, turintys ilgalaikių fizinių, psichikos, intelekto ar jutimo sutrikimų, kurie kartu su kitomis kliūtimis gali trukdyti jiems lygiai su kitais asmenimis visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime;

- (13) 2010 m. lapkričio 15 d. Komisijos komunikate „2010–2020 m. Europos strategija dėl negalios. Tolesnis siekis kurti Europą be kliūčių“ remiamasi JT konvencija ir siekiama pašalinti kliūtis, neleidžiančias neįgaliesiems lygiai su kitais dalyvauti visuomenės gyvenime. Jame nustatyti veiksmai, kurių turi būti imamasi keliose prioritetinėse srityse, įskaitant informacinių ir ryšių technologijų ir sistemų prieinamumą, o jo tikslas – užtikrinti prekių, paslaugų (įskaitant viešąsias paslaugas) ir pagalbinių įrenginių prieinamumą neįgaliesiems;
- (14) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentuose (ES) Nr. 1303/2013 ⁽¹⁾ ir (ES) Nr. 1304/2013 ⁽²⁾ yra nuostatų dėl informacinių ir ryšių technologijų (toliau – IRT) prieinamumo. Vis dėlto, juose nėra sprendžiami konkretūs interneto svetainių ar mobiliųjų programų prieinamumo klausimai;
- (15) pagal bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą „Horizontas 2020“, sukurtą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1291/2013 ⁽³⁾, remiami prieinamumo problemų technologinių sprendimų moksliniai tyrimai ir plėtojimas;
- (16) 2010 m. gruodžio 15 d. Komunikate „2011–2015 m. Europos e. valdžios veiksmų planas. IRT naudojimas siekiant pažangios, darnios ir novatoriškos valdžios“ Komisija ragino imtis veiksmų siekiant plėtoti e. valdžios paslaugas, kuriomis būtų užtikrinta įtrauktis ir prieinamumas. Tai apima priemones, kuriomis mažinamas atotrūkis IRT naudojimo srityje ir skatinamas IRT naudojimas siekiant įveikti atskirtį, taip užtikrinant, kad visi naudotojai galėtų kuo geriau pasinaudoti suteiktomis galimybėmis. 2016 m. balandžio 19 d. Komunikate „2016–2020 m. ES e. valdžios veiksmų planas. Valdžios skaitmeninių permąnų spartinimas“ Komisija patvirtino įtrauktis ir prieinamumo svarbą;
- (17) Europos skaitmeninėje darbotvarkėje Komisija paskelbė, kad viešojo sektoriaus interneto svetainės ne vėliau kaip 2015 m. turėtų būti visiškai prieinamos, taip atspindėdama 2006 m. birželio 11 d. Rygos ministrų deklaraciją;
- (18) Europos skaitmeninėje darbotvarkėje Komisija pabrėžė, kad reikia suderintų veiksmų siekiant užtikrinti, jog visas naujas elektroninis turinys būtų prieinamas neįgaliesiems, tokiu būdu užtikrinant geresnę europiečių gyvenimo kokybę, pavyzdžiui, sudarant galimybes lengviau naudotis viešosiomis paslaugomis ir kultūriniu turiniu. Ji taip pat paragino sudaryti sąlygas pasirašyti susitarimo memorandumą dėl skaitmeninės prieigos neįgaliesiems;
- (19) interneto svetainių ir mobiliųjų programų turinys apima tekstinę ir netekstinę informaciją, atsisiųsti skirtus dokumentus ir formas bei dvikryptę sąveiką, kaip antai skaitmeninių formų apdorojimą ir autentiškumo patvirtinimo, tapatybės nustatymo bei mokėjimo procesų vykdymą;
- (20) šioje direktyvoje nustatyti prieinamumo reikalavimai neturėtų būti taikomi turiniui, kuriuo naudojamos vien mobiliuosius įrenginius ar mobiliuosius įrenginius skirtai naudotojo programinei įrangai, kurie kuriami uždaroms naudotojų grupėms arba specifiniam naudojimui tam tikroje aplinkoje ir kurie nėra prieinami plačiajai visuomenei ir nėra jos naudojami;
- (21) šia direktyva nedaromas poveikis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2014/24/ES ⁽⁴⁾, visų pirma jos 42 straipsniui, ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2014/25/ES ⁽⁵⁾, visų pirma jos 60 straipsniui, pagal kurias reikalaujama, kad visų pirkimų, skirtų fizinių asmenų naudojimui, ar tai būtų plačioji visuomenė, ar perkančiosios organizacijos darbuotojai, techninės specifikacijos, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, būtų rengiamos taip, kad būtų atsižvelgta į prieinamumo neįgaliesiems asmenims arba tinkamumo visiems naudotojams kriterijus;

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320).

⁽²⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1304/2013 dėl Europos socialinio fondo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1081/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 470).

⁽³⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1291/2013, kuriuo sukuriamas bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) ir panaikinamas Sprendimas Nr. 1982/2006/EB (OL L 347, 2013 12 20, p. 104).

⁽⁴⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 65).

⁽⁵⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 243).

- (22) atsižvelgiant į tai, kad kai kurių rūšių paskelbto turinio atveju nesama automatizuotų arba efektyvių ir lengvai įgyvendinamų būdų, kuriuos naudojant jį būtų galima padaryti prieinamą, ir siekiant apriboti šios direktyvos taikymo sritį, kad ji apimtų tik interneto svetainių ir mobiliųjų programų turinį, kurį faktiškai kontroliuoja viešojo sektoriaus institucijos, šioje direktyvoje numatoma jos laikinai arba nuolat netaikyti tam tikrų rūšių interneto svetainių ar mobiliųjų programų turiniui. Atliekant šios direktyvos peržiūrą tos išimty turėtų būti peržiūrėtos, atsižvelgiant į būsimą technologijų pažangą;
- (23) neįgaliųjų ir vyresnio amžiaus žmonių teisė dalyvauti Sąjungos socialiniame bei kultūriniame gyvenime ir būti jo dalimi yra neatsiejamai susijusi su prieinamų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu. Tačiau tą teisę gali būti geriau plėtoti konkrečiam Sąjungos sektoriui skirtais teisės aktais arba teisės aktais, kuriuose dėmesys sutelkiamas į prieinamumą ir kurie taikomi taip pat ir privatiems transliuotojams, kad būtų užtikrintos sąžiningos konkurencijos sąlygos, nedarant poveikio audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų vaidmeniui užtikrinant viešąjį interesą. Todėl ši direktyva neturėtų būti taikoma visuomeninių transliuotojų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms;
- (24) jokia šios direktyvos nuostata nesiekia suvaržyti saviraiškos laisvės ir žiniasklaidos laisvės ir pliuralizmo, kurie garantuojami Sąjungoje ir valstybėse narėse, visų pirma pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 11 straipsnį;
- (25) kai kurios nevyriausybinės organizacijos (toliau – NVO), kurios yra savanoriški savarankiški subjektai, įsteigti siekiant iš esmės ne pelno tikslų, teikiančios paslaugas, kurios visuomenei nėra esminės, kaip antai paslaugas, kurių nėra tiesiogiai pavedusios teikti valstybės, regioninės ar vietos valdžios institucijos, arba paslaugas, kuriomis nėra konkrečiai tenkinami būtent neįgaliųjų poreikiai, galėtų patekti į šios direktyvos taikymo sritį. Kad tokioms NVO nebūtų sudaroma neproporcinga našta, ši direktyva neturėtų būti joms taikoma;
- (26) biuro programinės įrangos rinkmenų formatai turėtų būti suprantami kaip dokumentai, kurie nėra skirti visų pirma naudoti internete ir kurie yra pateikiami interneto puslapiuose – kaip antai *Adobe Portable Document Format* (PDF), *Microsoft Office* dokumentai arba jų (atvirosios programinės įrangos) atitikmenys;
- (27) tiesiogiai įrašyta apibrėžtos trukmės medija, kuri yra saugoma internete arba iš naujo paskelbiama po tiesioginės transliacijos, turėtų būti laikoma iš anksto įrašyta apibrėžtos trukmės medija nepagrįstai nevilkinant nuo apibrėžtos trukmės medijos pirmosios transliacijos arba paskelbimo iš naujo dienos, neviršijant laikotarpio, būtino, kad apibrėžtos trukmės medija taptų prieinama, pirmenybę teikiant su visuomenės sveikata, gerove ir sauga susijusiai esminei informacijai. Tas būtinas laikotarpis iš esmės neturėtų būti ilgesnis nei 14 dienų. Pagrįstais atvejais, kaip antai, kai neįmanoma gauti atitinkamų paslaugų tinkamu laiku, tas laikotarpis galėtų būti išimtinai pratęstas trumpiausiu laikotarpiu, būtinu tam, kad turinys taptų prieinamas;
- (28) nors šia direktyva viešojo sektoriaus institucijos skatinamos užtikrinti, kad visas turinys būtų prieinamas, ja neketinama viešojo sektoriaus institucijų į savo interneto svetaines arba mobiliąsias programas įkelti turinio apriboti taip, kad tai būtų tik prieinamas turinys. Kai įkeliamas neprieinamas turinys, viešojo sektoriaus institucijos turėtų tiek, kiek pagrįstai įmanoma, į savo interneto svetaines arba mobiliąsias programas įkelti prieinamas alternatyvas;
- (29) kai žemėlapių yra skirti naudoti navigacijai, skirtingai nei geografiniai aprašymai, prieinama informacija gali būti reikalinga siekiant padėti asmenims, kurie negali tinkamai naudotis vaizdine informacija ar sudėtingomis navigacinėmis funkcijomis, pavyzdžiui, patalpoms ar vietovėms, kuriose teikiamos paslaugos, surasti. Todėl turėtų būti pateikta prieinama alternatyva, kaip antai pašto indeksai ir netoliese esantys viešojo transporto sustojimai arba vietų ar regionų pavadinimai, kuriuos viešojo sektoriaus institucija dažnai jau turi, paprasta ir daugumai naudotojų įskaitoma forma;
- (30) ši direktyva turėtų apimti įterptą turinį, kaip antai įterptą atvaizdą ar vaizdo medžiagą. Tačiau kartais sukuriamos interneto svetainės ir mobiliosios programos, į kurias papildomas turinys gali būti įkeltas vėliau, pavyzdžiui, el. pašto programa, tinklaraštis, straipsnis, kurį naudotojai gali komentuoti, arba taikomosios programos, kurios palaiko galimybę įkelti naudotojo turinį. Kitas pavyzdys būtų puslapis, kaip antai portalas arba naujienų svetainė, sudarytas iš kelių autorių pateikto turinio, arba svetainės, kurios laikui bėgant automatiškai įkelia turinį iš kitų šaltinių, kaip antai, kai dinamiškai įterpiama reklama. Tokiam trečiosios šalies turiniui, su sąlyga, kad jis nėra nei finansuojamas, nei parengtas, nei kontroliuojamas atitinkamos viešojo sektoriaus institucijos, ši direktyva neturėtų būti taikoma. Toks turinys iš principo neturėtų būti naudojamas, jei jis kliudo atitinkamoje interneto svetainėje ar

mobiliojoje programoje siūlomos viešosios paslaugos funkcionalumui ar funkcionalumas dėl to mažėja. Kai viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių ar mobiliųjų programų turinio paskirtis – konsultavimas ar forumo diskusijų organizavimas, tas turinys negali būti laikomas trečiosios šalies turiniu ir todėl turėtų būti prieinamas, išskyrus naudotojo pateikto turinio, kurio atitinkama viešojo sektoriaus institucija nekontroliuoja, atveju;

- (31) metaduomenų, susietų su paveldo kolekcijų objektų reprodukcijomis, atžvilgiu vis dėlto turėtų būti laikomasi kai kurių interneto svetainėms ar mobiliosioms programoms skirtų prieinamumo reikalavimų;
- (32) šia direktyva neturėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės užtikrintų archyvuotų interneto svetainių ar mobiliųjų programų turinio prieinamumą, jei jis nebėra atnaujinamas arba redaguojamas ir jeigu jo nereikia administraciniais procesams vykdyti. Šios direktyvos tikslais vien techninio pobūdžio priežiūra neturėtų būti laikoma interneto svetainės ar mobiliosios programos atnaujinimu ar redagavimu;
- (33) esminės mokyklų, vaikų darželių ar ikimokyklinių ugdymo įstaigų internetu vykdomos administracinės funkcijos turėtų būti prieinamos. Kai tas esminis turinys prieinamu būdu teikiamas kitoje interneto svetainėje, jo nebūtina padaryti prieinamu dar ir atitinkamos įstaigos interneto svetainėje;
- (34) valstybės narės turėtų turėti galimybę šią direktyvą taikyti ir kitų rūšių interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms, visų pirma į šios direktyvos taikymo sritį neįtrauktoms intraneto ar ektraneto svetainėms ir mobiliosioms programoms, skirtoms ribotam asmenų skaičiui ir tų asmenų naudojamoms darbo vietoje arba švietimo srityje, taip pat toliau taikyti arba nustatyti Sąjungos teisę atitinkančias priemones, kuriomis viršijami minimalūs interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumo reikalavimai. Valstybės narės taip pat turėtų būti skatinamos šią direktyvą taikyti ir privatiems subjektams, siūlantiesiems infrastruktūrą ir paslaugas, kurios yra prieinamos ar teikiamos visuomenei, be kita ko, sveikatos priežiūros, vaikų priežiūros, socialinės įtraukties ir socialinio saugumo srityse, taip pat transporto ir elektros energijos, dujų, šildymo, vandens, elektroninių ryšių ir pašto paslaugų sektoriuose, ypatingą dėmesį skiriant paslaugoms, nurodytoms Direktyvos 2014/25/ES 8–13 straipsniuose;
- (35) nors ši direktyva netaikoma Sąjungos institucijų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms, tos institucijos raginamos laikytis šioje direktyvoje nustatytų prieinamumo reikalavimų;
- (36) siekiama, kad šioje direktyvoje nustatyti prieinamumo reikalavimai būtų neutralūs technologiniu požiūriu. Jais apibrėžiama tai, kas turi būti užtikrinta, kad vartotojas galėtų suvokti, naudoti, aiškinti ir suprasti interneto svetainę, mobiliąją programą ir susijusį turinį. Reikalavimais nenurodoma, kokia technologija turėtų būti pasirinkta konkrečiai interneto svetainei, interneto informacijai ar mobiliajai programai. Tie reikalavimai netrukdo inovacijoms;
- (37) keturi prieinamumo principai yra šie: suvokimas – tai reiškia, kad informacija ir naudotojo sąsajos komponentai turi būti pateikiami vartotojams jiems suvokiamais būdais; galimybė naudoti – tai reiškia, kad naudotojo sąsajos komponentus ir navigaciją turi būti įmanoma naudoti; suprantamumas – tai reiškia, kad informacija ir naudotojo sąsajos naudojimas turi būti suprantami; bei tvarumas – tai reiškia, kad turinys turi būti pakankamai tvarus, kad jis būtų patikimai aiškinamas naudojant įvairių naudotojo programinę įrangą, įskaitant pagalbines technologijas. Tie prieinamumo principai išreiškiami sėkmės kriterijais, kuriuos galima išbandyti, kaip antai kriterijais, kurie yra Europos standarto EN 301 549 V1.1.2 „Prieinamumo reikalavimai, skirti viešiesiems IRT produktų ir paslaugų pirkimams Europoje“ (2015-04) (toliau – Europos standartas EN 301 549 V1.1.2 (2015-04)) pagrindas taikant darniuosius standartus ir bendrą metodiką, skirtą interneto svetainių ir mobiliųjų programų turinio atitikčiai tiems principams patikrinti. Tas Europos standartas buvo priimtas remiantis įgaliojimu M/376, kurį Komisija suteikė Europos standartizacijos organizacijoms. Kol *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* bus paskelbtos nuorodos į darniuosius standartus ar į jų dalis, atitinkamos Europos standarto EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) nuostatos turėtų būti laikomos minimaliomis priemonėmis tiems principams įgyvendinti praktiškai;
- (38) jei šioje direktyvoje nustatyti prieinamumo reikalavimai nėra taikomi, tai laikantis Tarybos direktyvos 2000/78/EB⁽¹⁾, JT konvencijos ir kitų atitinkamų teisės aktų vis tiek bus taikomi reikalavimai, susiję su „tinkamu pasirūpinimu neįgaliaisiais“, kuriam prireikus turėtų būti sudarytos sąlygos, visų pirma darbo vietoje ir švietimo srityje;

(¹) 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyva 2000/78/EB, nustatanti vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus (OL L 303, 2000 12 2, p. 16).

- (39) viešojo sektoriaus institucijos turėtų taikyti šioje direktyvoje nustatytus prieinamumo reikalavimus tiek, kiek jais nebūtų sudaroma joms neproporcinga našta. Tai reiškia, kad pagrįstais atvejais viešojo sektoriaus institucijai galėtų būti pagrįstai neįmanoma užtikrinti, kad konkretus turinys būtų visiškai prieinamas. Vis dėlto ta viešojo sektoriaus institucija vis tiek turėtų užtikrinti, kad tas turinys būtų kuo prieinamesnis, ir pasirūpinti, jog kitas turinys būtų visiškai prieinamas. Atitikties prieinamumo reikalavimams išimtyms dėl neproporcingos naštos, kurią jie sudaro, neturėtų viršyti to, kas tikrai būtina, kad ta našta būtų apribota atsižvelgiant į atitinkamą konkretų turinį kiekvienu konkrečiu atveju. Priemonės, kuriomis būtų sudaroma neproporcinga našta, turėtų būti suprantamos kaip priemonės, kurios sukurtų pernelyg didelę organizacinę ar finansinę naštą viešojo sektoriaus institucijai arba trukdytų institucijos gebėjimui siekti savo tikslo ar skelbti informaciją, kuri yra reikalinga ar aktuali jos užduotims ir paslaugoms, kartu atsižvelgiant į galimą piliečių, visų pirma neįgaliųjų, gaunamą naudą ar žalą. Įvertinant, kokių mastu prieinamumo reikalavimai negali būti patenkinti, nes jais būtų sudaroma neproporcinga našta, turėtų būti atsižvelgta tik į teisėtą priežastis. Prioritetų, laiko ar žinių trūkumas neturėtų būti laikomi teisėtomis priežastimis. Taip pat neturėtų būti jokių teisėtų priežasčių neįsigyti ar nekurti programinės įrangos sistemų, skirtų interneto puslapių ir mobiliųjų programų turiniui tvarkyti prieinamu būdu, nes yra pakankamų ir konsultacinio pobūdžio priemonių tų sistemų atitikčiai šioje direktyvoje nustatytiems prieinamumo reikalavimams užtikrinti;
- (40) sąveikumu, susijusiu su prieinamumu, turėtų būti maksimaliai padidintas turinio suderinamumas su esama ir būsima naudotojo programine įranga ir pagalbinėmis technologijomis. Konkrečiai interneto svetainių ir mobiliųjų programų turinys turėtų padėti užtikrinti naudotojo programinei įrangai reikalingą natūraliosios kalbos, struktūrų, ryšių ir sekų bendrą vidinę kodavimo sistemą, taip pat bet kokių įterptųjų naudotojo sąsajos komponentų duomenis. Todėl sąveikumas yra naudingas naudotojams, nes jiems suteikiama galimybė plačiai naudotis savo programine įranga prieigai prie interneto svetainių ir mobiliųjų programų; jiems taip pat galėtų būti naudingas didesnis pasirinkimas ir mažesnės kainos Sąjungoje. Be to, sąveikumas būtų naudingas ir su interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumu susijusių produktų ir paslaugų tiekėjams ir pirkėjams;
- (41) šia direktyva nustatomi viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumo reikalavimai. Siekiant palengvinti tokių interneto svetainių ir mobiliųjų programų atitiktį tiems reikalavimams, būtina numatyti atitikties prielaidą atitinkamų interneto svetainių ir mobiliųjų programų, kurios atitinka darniuosius standartus arba jų dalis, parengtus ir paskelbtus *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1025/2012 ⁽¹⁾, išsamių tų reikalavimų specifikacijų nurodymo tikslais. Pagal tą reglamentą valstybės narės ir Europos Parlamentas turėtų galėti prieštarauti bet kokiam darniajam standartui, kuris, jų manymu, nevisiškai atitinka šioje direktyvoje nustatytus prieinamumo reikalavimus;
- (42) Europos standartizacijos organizacijos priėmė Europos standartą EN 301 549 V1.1.2 (2015-04), kuriame nurodyti IRT produktų ir paslaugų, įskaitant žiniatinklio turinį, funkcinio prieinamumo reikalavimai, kurie galėtų būti taikomi viešajam pirkimui ar kitoms politikos sritims ir teisės aktams paremti. Atitikties šioje direktyvoje nustatytiems prieinamumo reikalavimams prielaida turėtų būti grindžiama Europos standarto EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) 9, 10 ir 11 nuostatomis. Techninėse specifikacijose, priimtose remiantis šia direktyva, turėtų būti išsamiau aprašytas Europos standartas EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) mobiliųjų programų atžvilgiu;
- (43) be to, techninėmis specifikacijomis ir standartais, parengtais šioje direktyvoje nustatytų prieinamumo reikalavimų srityje, turėtų būti atsižvelgta į mobiliųjų įtaisų koncepcinius ir techninius ypatumus;
- (44) pareiškimą dėl prieinamumo turėtų pateikti viešojo sektoriaus institucijos apie savo interneto svetainių ir mobiliųjų programų atitiktį šioje direktyvoje nustatytiems prieinamumo reikalavimams. Tas pareiškimas dėl prieinamumo turėtų pririnkti apimti numatytas prieinamas alternatyvas;
- (45) mobiliąsias programas galima gauti iš įvairių šaltinių, įskaitant privačias taikomųjų programų parduotuves. Informacija apie viešojo sektoriaus institucijų parsiųsusių iš trečiųjų šalių šaltinių mobiliųjų programų prieinamumą turėtų būti pateikiama kartu su mobiliosios programos aprašymu, kuris vartotojams pateikiamas

(¹) 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB (OL L 316, 2012 11 14, p. 12).

prieš jiems parsisiunčiant mobiliąją programą. Tuo nereikalaujama, kad pagrindiniai platformų teikėjai keistų savo taikomųjų programų paskirstymo mechanizmus, tačiau nustatomas reikalavimas viešojo sektoriaus institucijai užtikrinti, kad pareiškimas dėl prieinamumo būtų prieinamas naudojant esamas ar būsimas technologijas;

- (46) turėtų būti nustatytas grįžtamosios informacijos mechanizmas tam, kad bet kuris asmuo galėtų atitinkamai viešojo sektoriaus institucijai pranešti apie bet kokią interneto svetainės ar mobiliųjų programų neatitiktį šioje direktyvoje nustatytiems prieinamumo reikalavimams ir galėtų prašyti informacijos, kuriai ši direktyva netaikoma. Tokie informacijos prašymai galėtų būti susiję su turiniu, kuriam ši direktyva netaikoma, arba jiems taikoma išimtis dėl atitikties šioje direktyvoje nustatytiems prieinamumo reikalavimams, kaip antai biuro programinės įrangos rinkmenų formatais, iš anksto įrašyta apibrėžtos trukmės medija arba suarchyvuotų interneto svetainių turiniu. Naudodami grįžtamosios informacijos mechanizmą, susietą su vykdymo užtikrinimo procedūra, viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių ar mobiliųjų programų naudotojai turėtų turėti galimybę prašyti reikalingos informacijos, įskaitant paslaugas ir dokumentus. Atsakydama į teisėtą ir pagrįstą prašymą, atitinkama viešojo sektoriaus institucija turėtų pateikti informaciją adekvačiu ir tinkamu būdu per pagrįstos trukmės laikotarpį;
- (47) valstybės narės turėtų imtis būtinų priemonių atitinkamų suinteresuotųjų subjektų ir visų pirma už interneto svetainių ar mobiliųjų programų prieinamumą atsakingų darbuotojų informuotumui didinti ir mokymo programoms, susijusioms su interneto svetainių ar mobiliųjų programų prieinamumu, skatinti. Turėtų būti konsultuojamasi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais arba jie turėtų dalyvauti rengiant su prieinamumu susijusio mokymo ir informuotumo didinimo programų turinį;
- (48) svarbu, kad valstybės narės, glaudžiai bendradarbiaudamos su Komisija, turėtų skatinti kuriamųjų programų, kuriomis sudaromos sąlygos geriau įgyvendinti šioje direktyvoje nustatytus prieinamumo reikalavimus, naudojimą. Toks skatinimas galėtų būti pasyvus, kaip antai paskelbiant suderinamų kuriamųjų programų sąrašą ir nereikalaujant, kad tos programos būtų naudojamos, arba aktyvus, kaip antai reikalavimas naudoti suderinamas kuriamąsias programas arba finansuoti jų kūrimą;
- (49) siekiant užtikrinti tinkamą šios direktyvos įgyvendinimą ir visų pirma atitikties prieinamumo reikalavimams taisyklių įgyvendinimą, labai svarbu, kad Komisija ir valstybės narės reguliariai konsultuotųsi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais. Atitinkami suinteresuotieji subjektai šios direktyvos prasme turėtų būti suprantami kaip apimantys organizacijas, atstovaujančias neįgaliųjų ir vyresnio amžiaus žmonių interesams, socialinius partnerius, pramonės sektorių atstovus, kurie dalyvauja kuriant su prieinamumu susijusią programinę įrangą, susijusią su interneto svetainėmis ir mobiliosiomis programomis, ir pilietinę visuomenę;
- (50) atitiktis šioje direktyvoje nustatytiems prieinamumo reikalavimams turėtų būti periodiškai stebima. Suderinta stebėsenos metodika numatyta visose valstybėse narėse atliekamo vienodo atitikties prieinamumo reikalavimams lygio tikrinimo aprašymą, reprezentatyvių pavyzdžių rinkimą ir stebėsenos periodiškumą. Valstybės narės turėtų periodiškai pranešti apie stebėsenos rezultatus ir bent vieną kartą – apie priemonių, kurių imtasi taikant šią direktyvą, sąrašą;
- (51) stebėsenos metodika, kurią nustatys Komisija, turėtų būti skaidri, ją turėtų būti įmanoma perduoti, palyginti ir atkurti. Stebėsenos metodikos atkuriamumas turėtų būti maksimaliai padidintas, kartu atsižvelgiant į tai, kad tam atkuriamumui gali turėti įtakos žmogiškieji veiksniai, kaip antai vartotojų atliekamas testavimas. Siekiant gerinti duomenų tarp valstybių narių palyginamumą, stebėsenos metodikoje turėtų būti nurodyta, koku būdu turi arba gali būti pateikti įvairių bandymų rezultatai. Siekiant, kad išteklių nebūtų nukreipiami nuo užduoties padaryti turinį prieinamesnį, stebėsenos metodika turėtų būti lengva naudotis;
- (52) siekiant nekliudyti inovacijų, susijusių su interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumo matavimo būdais, vystymui, ir tiek, kiek tai netrukdo duomenų palyginamumui visoje Sąjungoje, valstybės narės, remdamosi stebėsenos metodika, kurią nustatys Komisija, turėtų galėti naudoti pažangesnes stebėsenos technologijas;
- (53) siekiant išvengti sistemingo teismo procesų inicijavimo, turėtų būti numatyta teisė pasinaudoti adekvačia ir veiksminga procedūra, kad būtų užtikrinta atitiktis šiai direktyvai. Tai nedaro poveikio teisei į veiksmingą teisinę gynybą, kaip nustatyta Chartijos 47 straipsnyje. Ta procedūra turėtų būti suprantama kaip apimanti teisę teikti skundus bet kuriai esamai nacionalinei institucijai, kuri yra kompetentinga priimti sprendimus dėl tų skundų;
- (54) siekiant užtikrinti tinkamą atitikties šioje direktyvoje nustatytiems prieinamumo reikalavimams prielaidos taikymą, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl šios direktyvos dalinio keitimo atnaujinant nuorodas į Europos standartą EN 301 549 V1.1.2

(2015-04). Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros⁽¹⁾ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

- (55) siekiant užtikrinti vienodas šios direktyvos atitinkamų nuostatų įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Nagrinėjimo procedūra turėtų būti taikoma siekiant nustatyti: prieinamumo reikalavimų technines specifikacijas; metodiką, kurią valstybės narės turėtų taikyti stebėdamos interneto svetainių ir mobiliųjų programų, kurioms tie reikalavimai taikomi, atitiktį; ir valstybių narių ataskaitų dėl stebėsenos rezultatų teikimo Komisijai tvarką. Patariamoji procedūra turėtų būti taikoma priimant įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas pareiškimo dėl prieinamumo pavyzdys, kuriuo nedaroma jokie poveikio iš šios direktyvos kylančių įpareigojimų pobūdžiui ir apimčiai, tačiau palengvinamas šia direktyva nustatytų taisyklių taikymas. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojami laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁽²⁾;
- (56) kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. sukurti viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumo suderintą rinką, valstybės narės negali deramai pasiekti, nes tam reikia suderinti skirtingas taisykles, kurios šiuo metu egzistuoja atitinkamose jų teisėse sistemose, o to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Kad būtų pagerintas vidaus rinkos veikimas, šia direktyva siekiama suderinti valstybių narių įstatymus ir kitus teisės aktus, susijusius su viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumo reikalavimais, tokiu būdu sudarant sąlygas, kad tos interneto svetainės ir mobiliosios programos būtų prieinamesnės naudotojams, visų pirma neįgaliesiems.
2. Šia direktyva nustatomos taisyklės, kuriomis reikalaujama, kad valstybės narės užtikrintų, jog viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainės (nepriklausomai nuo prieigai prie jų naudojamo įrenginio) ir mobiliosios programos atitiktų 4 straipsnyje nustatytus prieinamumo reikalavimus.
3. Ši direktyva netaikoma šioms interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms:
  - a) visuomeninių transliuotojų bei jų filialų ir kitų institucijų arba jų filialų, veikiančių visuomeninio transliavimo srityje, interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms;
  - b) NVO, kurios neteikia visuomenei skirtų esminių paslaugų, arba paslaugų, kuriomis konkrečiai tenkinami neįgalųjų poreikiai arba skirtų neįgaliesiems, interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms.
4. Ši direktyva netaikoma šiam interneto svetainių ir mobiliųjų programų turiniui:
  - a) biuro programinės įrangos rinkmenų formatams, paskelbtiems anksčiau nei 2018 m. rugsėjo 23 d., nebent toks turinys reikalingas aktyviems administraciniam procesams, susijusiems su atitinkamos viešojo sektoriaus institucijos atliekamomis užduotimis;
  - b) iš anksto įrašytoms apibrėžtos trukmės medijoms, paskelbtoms anksčiau nei 2020 m. rugsėjo 23 d.;

⁽¹⁾ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

⁽²⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- c) tiesiogiai įrašytoms apibrėžtos trukmės medijoms;
  - d) internetiniams žemėlapiams ir kartografavimo paslaugoms, jei esminė informacija pateikiama prieinamu skaitmeniniu būdu žemėlapių, skirtų navigacijai, atveju;
  - e) trečiosios šalies turiniui, kuris nėra nei finansuojamas, nei parengtas, nei kontroliuojamas atitinkamos viešojo sektoriaus institucijos;
  - f) paveldo kolekcijų objektų reprodukcijoms, kurios negali būti visiškai prieinamos dėl vienos iš šių priežasčių:
    - i) prieinamumo reikalavimų nesuderinamumo su atitinkamo objekto išsaugojimu arba su reprodukcijos autentiškumu (pvz., kontrastu) arba
    - ii) jei neįmanomi automatizuoti ir ekonomiškai efektyvūs sprendimai, kuriais būtų sudaromos sąlygos lengvai gauti rankraščių arba kitų paveldo kolekcijų objektų tekstą ir konvertuoti jį į turinį, suderinamą su prieinamumo reikalavimais;
  - g) ekstranetų ir intranetų, t. y. interneto svetainių, prieinamų tik uždarai žmonių grupei, o ne plačiai visuomenei, turiniui, paskelbtam anksčiau nei 2019 m. rugsėjo 23 d., iki tol, kol nebus atlikta esminė tokių interneto svetainių peržiūra;
  - h) interneto svetainių ir mobiliųjų programų, kurios apibrėžiamos kaip archyvai, o tai reiškia, kad jose yra tik turinys, kuris nereikalingas aktyviems administraciniams procesams ir nėra atnaujinamas arba redaguojamas po 2019 m. rugsėjo 23 d., turiniui.
5. Valstybės narės gali netaikyti šios direktyvos mokyklų, vaikų darželių ar ikimokyklinio ugdymo įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms, išskyrus jų turinį, susijusį su esminėmis internetu vykdomomis administracinėmis funkcijomis.

2 straipsnis

Minimalus suderinimas

Valstybės narės gali toliau taikyti arba nustatyti Sąjungos teisę atitinkančias priemones, kuriomis viršijami minimalūs šioje direktyvoje nustatyti interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumo reikalavimai.

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) viešojo sektoriaus institucija – valstybės, regiono arba vietos valdžios institucija, įstaiga, kurios veiklą reglamentuoja viešoji teisė, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/24/ES 2 straipsnio 1 dalies 4 punkte, arba vienos ar daugiau tokių institucijų, arba vienos ar daugiau tokių įstaigų, kurių veiklą reglamentuoja viešoji teisė, asociacija, jei ta asociacija įsteigta konkrečiam tikslui – patenkinti bendrojo intereso poreikius, kurie nėra pramoninio ar komercinio pobūdžio;
- 2) mobilioji programa – taikomoji programinė įranga, sukurta ir plėtojama viešojo sektoriaus institucijų arba jų vardu, skirta plačiai visuomenei naudotis mobiliuosiuose įrenginiuose, kaip antai išmaniuosiuose telefonuose ir planšetiniuose kompiuteriuose. Ji neapima programinės įrangos, skirtos tiems įrenginiams valdyti (mobiliųjų įrenginių operacinės sistemos), arba techninės įrangos;
- 3) Standartas – standartas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 2 straipsnio 1 punkte;
- 4) Europos standartas – Europos standartas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 2 straipsnio 1 punkto b papunktyje;
- 5) darnusis standartas – darnusis standartas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 2 straipsnio 1 punkto c papunktyje;
- 6) apibrėžtos trukmės medija – šių rūšių medija: tik garso, tik vaizdo, garso ir vaizdo, garso ir (arba) vaizdo su interaktyviomis funkcijomis;

- 7) paveldo kolekcijos objektai – privatiems arba viešiesiems subjektams priklausantys daiktai, kurie turi istorinę, meninę, archeologinę, estetinę, mokslinę arba techninę vertę ir yra kultūros įstaigų, kaip antai bibliotekų, archyvų ir muziejų, saugomų kolekcijų dalis;
- 8) vertinimo duomenys – skaičiais išreikšti stebėsenos veiklos, vykdomos siekiant patikrinti, ar viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainės ir mobiliosios programos atitinka 4 straipsnyje nustatytus prieinamumo reikalavimus, rezultatai. Jie apima tiek kiekybinę informaciją apie tikrintų interneto svetainių ir mobiliųjų programų pavyzdžius (interneto svetainių ir mobiliųjų programų skaičius ir galimas lankytojų arba naudotojų skaičius ir t. t.), tiek kiekybinę informaciją apie prieinamumo lygį.

4 straipsnis

Interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumo reikalavimai

Valstybės narės užtikrina, kad viešojo sektoriaus institucijos imtųsi būtinų priemonių, jog jų interneto svetainės ir mobiliosios programos būtų lengviau prieinamos, užtikrindamos, kad šios svetainės ir programos būtų suvokiamos, galimos naudoti, suprantamos ir tvarios.

5 straipsnis

Neproporcinga našta

1. Valstybės narės užtikrina, kad viešojo sektoriaus institucijos taikytų 4 straipsnyje nustatytus prieinamumo reikalavimus tiek, kiek taikant šį straipsnį tais reikalavimais viešojo sektoriaus institucijoms nebūtų sudaroma neproporcinga našta.
2. Siekdamas įvertinti, koku mastu 4 straipsnyje nustatytų prieinamumo reikalavimų laikymasis sudaro neproporcingą našta, valstybės narės užtikrina, kad atitinkama viešojo sektoriaus institucija atsižvelgtų į susijusias aplinkybes, įskaitant šiuos aspektus:
  - a) atitinkamos viešojo sektoriaus institucijos dydį, išteklius ir pobūdį ir
  - b) atitinkamai viešojo sektoriaus institucijai teksiančias numatomas išlaidas ir naudą, palyginant su numatoma nauda neįgaliesiems, atsižvelgiant į konkrečios interneto svetainės ar mobiliosios programos naudojimo dažnumą ir trukmę.
3. Nedarant poveikio šio straipsnio 1 daliai, atitinkama viešojo sektoriaus institucija atlieka pradinį vertinimą, kurio tikslas – nustatyti, koku mastu 4 straipsnyje nustatytų prieinamumo reikalavimų laikymasis sudaro neproporcingą našta.
4. Kai viešojo sektoriaus institucija pasinaudoja šio straipsnio 1 dalyje numatyta nukrypti leidžiančia nuostata konkrečios interneto svetainės arba mobiliosios programos atžvilgiu, ji, atlikusi šio straipsnio 2 dalyje nurodytą vertinimą, 7 straipsnyje nurodytame pareiškime paaiškina, kurių prieinamumo reikalavimų dalių nebuvo galima laikytis ir prireikus pateikia prieinamas alternatyvas.

6 straipsnis

Atitikties prieinamumo reikalavimams prielaida

1. Laikoma, kad interneto svetainių ir mobiliųjų programų turinys, kuris atitinka darniuosius standartus ar jų dalis, į kuriuos (-ias) nuorodas Komisija paskelbė *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* pagal Reglamentą (ES) Nr. 1025/2012, atitinka 4 straipsnyje nustatytus prieinamumo reikalavimus, kuriems taikomi tie standartai ar jų dalys.
2. Kai nėra paskelbta nuorodų į šio straipsnio 1 dalyje nurodytus darniuosius standartus, laikoma, kad mobiliųjų programų turinys, kuris atitinka technines specifikacijas arba jų dalis, atitinka 4 straipsnyje nustatytus prieinamumo reikalavimus, kuriems taikomos tos techninės specifikacijos ar jų dalys.

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytos techninės specifikacijos. Tos techninės specifikacijos turi atitikti 4 straipsnyje nustatytus prieinamumo reikalavimus ir užtikrinti tokių prieinamumo lygmenį, kuris būtų bent lygiavertis tam, kuris užtikrinamas Europos standartu EN 301 549 V1.1.2 (2015-04).

Šios dalies antroje pastraipoje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 11 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Kai nėra paskelbta nuorodų į šio straipsnio 1 dalyje nurodytus darniuosius standartus, pirmasis toks įgyvendinimo aktas priimamas ne vėliau kaip 2018 m. gruodžio 23 d.

3. Kai nėra paskelbta nuorodų į šio straipsnio 1 dalyje nurodytus darniuosius standartus, laikoma, kad atitinkamus Europos standarto EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) reikalavimus ar jų dalis atitinkantis interneto svetainių turinys atitinka 4 straipsnyje nustatytus prieinamumo reikalavimus, kuriems taikomi tie atitinkami reikalavimai ar jų dalys.

Kai nėra paskelbta nuorodų į šio straipsnio 1 dalyje nurodytus darniuosius standartus ir jei nėra šio straipsnio 2 dalyje nurodytų techninių specifikacijų, laikoma, kad atitinkamus Europos standarto EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) reikalavimus ar jų dalis atitinkantis mobiliųjų programų turinys atitinka 4 straipsnyje nustatytus prieinamumo reikalavimus, kuriems taikomi tie atitinkami reikalavimai ar jų dalys.

4. Komisijai pagal 10 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kad būtų keičiama šio straipsnio 3 dalis atnaujinant nuorodą į Europos standartą 301 549 V1.1.2 (2015-04) tam, kad būtų daroma nuorodą į naujesnę to standarto versiją, arba į jį pakeitusį Europos standartą, kai ta versija ar standartas atitinka 4 straipsnyje nustatytus prieinamumo reikalavimus ir juo užtikrinamas toks prieinamumo lygmuo, kuris būtų bent lygiavertis tam, kuris užtikrinamas Europos standartu EN 301 549 V1.1.2 (2015-04).

7 straipsnis

Papildomos priemonės

1. Valstybės narės užtikrina, kad viešojo sektoriaus institucijos teiktų ir reguliariai atnaujintų detalų, išsamų ir aiškų pareiškimą dėl prieinamumo apie jų interneto svetainių ir mobiliųjų programų atitiktį šiai direktyvai.

Interneto svetainių atveju pareiškimas dėl prieinamumo pateikiamas prieinamu formatu naudojant 2 dalyje nurodyto pareiškimo dėl prieinamumo pavyzdį ir skelbiamas atitinkamoje interneto svetainėje.

Mobiliųjų programų atveju pareiškimas dėl prieinamumo pateikiamas prieinamu formatu naudojant 2 dalyje nurodyto pareiškimo dėl prieinamumo pavyzdį ir yra prieinamas viešojo sektoriaus institucijos, kuri sukūrė atitinkamą mobiliąją programą, interneto svetainėje arba šalia kitos informacijos, prieinamos parsisiuntus programą.

Pareiškime pateikiama:

- a) paaiškinimas apie tas turinio dalis, kurios yra neprieinamos, ir to neprieinamumo priežastys bei prireikus numatytos prieinamos alternatyvos;
- b) grįžtamosios informacijos mechanizmo aprašymas ir saitas, kad bet kuris asmuo turėtų galimybę pranešti atitinkamai viešojo sektoriaus institucijai apie bet kokį atvejį, kai jos interneto svetainė ar mobilioji programa neatitiko 4 straipsnyje nustatytų prieinamumo reikalavimų, ir prašyti informacijos, kuriai pagal 1 straipsnio 4 dalį ir 5 straipsnį ši direktyva yra netaikoma, ir
- c) saitas į 9 straipsnyje nustatytą vykdymo užtikrinimo procedūrą, kuria galima pasinaudoti, kai pranešimo ar prašymo atžvilgiu atsakymas yra nepatenkinamas.

Valstybės narės užtikrina, kad viešojo sektoriaus institucijos per pagrįstą laikotarpį adekvačiai atsakytų į pranešimą ar prašymą.

2. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato pareiškimo dėl prieinamumo pavyzdį. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 11 straipsnio 2 dalyje nurodytos patarimosios procedūros. Ne vėliau kaip 2018 m. gruodžio 23 d. Komisija priima pirmąjį tokių įgyvendinimo aktą.

3. Valstybės narės imasi priemonių, kad būtų palengvintas 4 straipsnyje nustatytų prieinamumo reikalavimų taikymas kitoms interneto svetainių ar mobiliųjų programų rūšims nei nurodytosios 1 straipsnio 2 dalyje ir visų pirma interneto svetainėms ar mobiliosioms programoms, kurioms taikomi galiojantys nacionalinės teisės aktai dėl prieinamumo.

4. Valstybės narės propaguoja su interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumu susijusias mokymo programas atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams ir viešojo sektoriaus institucijų darbuotojams, kurios skirtos juos mokyti kaip kurti, valdyti ir atnaujinti prieinamą interneto svetainių ir mobiliųjų programų turinį, ir sudaro palankias galimybes jose dalyvauti.

5. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, skirtų didinti informuotumą apie 4 straipsnyje nustatytus prieinamumo reikalavimus, jų naudą interneto svetainių ir mobiliųjų programų naudotojams ir svetainių savininkams ir apie grįžtamosios informacijos pateikimo galimybę tuo atveju, kai nesilaikoma šios direktyvos reikalavimų, kaip nustatyta šiame straipsnyje.

6. 8 straipsnyje nurodytos stebėsenos ir ataskaitų teikimo tikslais Komisija sudaro palankesnes sąlygas valstybių narių bendradarbiavimui Sąjungos lygmeniu ir valstybių narių bei atitinkamų suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimui, kad jie keistųsi geriausia praktika ir peržiūrėtų 8 straipsnio 2 dalyje nurodytą stebėsenos metodiką, rinkos bei technologijų pokyčius ir pažangą interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumo srityje.

8 straipsnis

Stebėseną ir ataskaitų teikimas

1. Valstybės narės, remdamosi šio straipsnio 2 dalyje numatyta stebėsenos metodika, periodiškai stebi, ar viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainės ir mobiliosios programos atitinka 4 straipsnyje nustatytus prieinamumo reikalavimus.

2. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato interneto svetainių ir mobiliųjų programų atitikties 4 straipsnyje nustatytiems prieinamumo reikalavimams stebėsenos metodiką. Ta metodika turi būti skaidri, ją turi būti įmanoma perduoti, palyginti, atkurti ir lengva naudoti. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 11 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Ne vėliau kaip 2018 m. gruodžio 23 d. Komisija priima pirmąjį tokį įgyvendinimo aktą.

3. 2 dalyje nurodytoje stebėsenos metodikoje gali būti atsižvelgta į ekspertų analizę ir ji apima:

- a) stebėsenos periodiškumą, taip pat interneto svetainių ir mobiliųjų programų, kurioms turi būti taikoma stebėseną, atranką;
- b) interneto svetainių atžvilgiu – interneto puslapių ir tų puslapių turinio atranką;
- c) mobiliųjų programų atžvilgiu – turinį, kuris turi būti tikrinamas, atsižvelgiant į tai, kada programa pirmą kartą pristatyta ir kada įvyko vėlesni funkcijų atnaujinimai;
- d) būdo, kuriuo galima pakankamai įrodyti atitiktį arba neatitiktį 4 straipsnyje nustatytiems prieinamumo reikalavimams, aprašymą, kai tinkama, pateikiant tiesioginę nuorodą į atitinkamus aprašymus darniajame standarte, arba, nesant tokio standarto, 6 straipsnio 2 dalyje nurodytose techninėse specifikacijose, arba 6 straipsnio 3 dalyje nurodytame Europos standarte;
- e) trūkumų nustatymo atveju – mechanizmą, kurį naudojant teikiami duomenys ir informacija apie atitiktį 4 straipsnyje nustatytiems prieinamumo reikalavimams tokiu formatu, kuriuo viešojo sektoriaus institucijos gali pasinaudoti tiems trūkumams ištaisyti, ir
- f) automatiniais, rankiniu būdu atliekamiems ir tinkamumo naudoti testams skirtas tinkamas priemones, prirėkus įskaitant reikalingus pavyzdžius ir gaires, o kartu – atrankos nustatymus, suderintus su stebėsenos ir ataskaitų teikimo dažnumu.

4. Ne vėliau kaip 2021 m. gruodžio 23 d., o vėliau – kas trejus metus valstybės narės pateikia Komisijai ataskaitą apie stebėsenos rezultatus, įskaitant vertinimo duomenis. Ta ataskaita parengiama vadovaujantis šio straipsnio 6 dalyje nurodyta ataskaitų teikimo tvarka. Ataskaitoje taip pat pateikiama informacija apie 9 straipsnyje nustatytos vykdymo užtikrinimo procedūros naudojimą.

5. Pagal 7 straipsnį priimtų priemonių atžvilgiu pirmoji ataskaita taip pat apima:
- valstybių narių nustatytų mechanizmų, skirtų konsultuotis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais dėl interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumo, aprašymą;
  - procedūras, kurias taikant viešai skelbiama apie visus prieinamumo politikos pokyčius, susijusius su interneto svetainėmis ir mobiliosiomis programomis;
  - patirtį ir išvadas, susijusias su atitikties 4 straipsnyje nustatytiems prieinamumo reikalavimams taisyklių įgyvendinimu, ir
  - informaciją apie mokymo ir informuotumo didinimo veiklą.

Tais atvejais, kai pirmoje pastraipoje nurodyti elementai labai pakeičiami, valstybės narės savo tolesnėse ataskaitose pateikia informaciją apie tuos pakeitimus.

6. Visų ataskaitų turinys, kuris neturi apimti analizuotų interneto svetainių, mobiliųjų programų ar viešojo sektoriaus institucijų sąrašo, viešai paskelbiamas prieinama forma. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato valstybių narių ataskaitų teikimo Komisijai tvarką. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 11 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Ne vėliau kaip 2018 m. gruodžio 23 d. Komisija priima pirmąjį tokį įgyvendinimo aktą.

7. Ne vėliau kaip 2018 m. rugsėjo 23 d. valstybės narės praneša Komisijai apie instituciją, paskirtą vykdyti stebėsenos ir ataskaitų teikimo funkcijas.

9 straipsnis

Vykdomo užtikrinimo procedūra

1. Valstybės narės užtikrina, kad egzistuotų adekvati ir veiksminga vykdomo užtikrinimo procedūra siekiant garantuoti, kad būtų laikomasi šios direktyvos, kiek tai susiję su 4 bei 5 straipsniuose ir 7 straipsnio 1 dalyje nustatytais reikalavimais. Visų pirma valstybės narės užtikrina, kad vykdomo užtikrinimo procedūra, kaip antai galimybė kreiptis į ombudsmeną, būtų įdiegta siekiant garantuoti veiksmingą pagal 7 straipsnio 1 dalies b punktą gautų pranešimų ar prašymų tvarkymą ir siekiant peržiūrėti 5 straipsnyje nurodytą vertinimą.

2. Ne vėliau kaip 2018 m. rugsėjo 23 d. valstybės narės praneša Komisijai apie instituciją, atsakingą už šios direktyvos vykdomo užtikrinimą.

10 straipsnis

Igaliojimų delegavimas

1. Igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.

2. 6 straipsnio 4 dalyje nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo 2017 m. birželio 23 d.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 6 straipsnio 4 dalyje nurodytus deleguotuosius igaliojimus. Sprendimu dėl igaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti igaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.

5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 6 straipsnio 4 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

11 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.
3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

12 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojūt įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo 2018 m. rugsėjo 23 d. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos tas priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.
3. Tas priemones valstybės narės taiko:
  - a) viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainėms, kurios nebuvo paskelbtos anksčiau nei 2018 m. rugsėjo 23 d.: nuo 2019 m. rugsėjo 23 d.;
  - b) viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainėms, kurioms netaikomas a punktas: nuo 2020 m. rugsėjo 23 d.;
  - c) viešojo sektoriaus institucijų mobiliosioms programoms: nuo 2021 m. birželio 23 d.

13 straipsnis

Peržiūra

Komisija ne vėliau kaip 2022 m. birželio 23 d. atlieka šios direktyvos taikymo peržiūrą. Atliekant tą peržiūrą atsižvelgiama į valstybių narių ataskaitas dėl 8 straipsnyje numatytos stebėsenos rezultatų ir 9 straipsnyje numatytos vykdymo užtikrinimo procedūros naudojimo. Ją atliekant taip pat apžvelgiama technologinė pažanga, kuri galėtų padėti užtikrinti tam tikrų turinio rūšių, kurioms ši direktyva netaikoma, geresnį prieinamumą. Tos peržiūros rezultatai skelbiami viešai prieinama forma.

14 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

15 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2016 m. spalio 26 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

I. LESAY
